



**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie**

Kraków, dnia stycznia 2010 r.

**Pan
Jerzy Wertz
Regionalny Dyrektor Ochrony
Środowiska w Krakowie
ul. Smoleńsk 29-31
31-112 Kraków**

P/09/112
LKR-410-31-01/2009

Wystąpienie pokontrolne

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie przeprowadziła – na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.) – kontrolę Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie (RDOŚ), w zakresie zapewnienia społeczeństwu udziału w postępowaniach dotyczących ochrony środowiska w okresie od 1 stycznia 2006 r. do zakończenia kontroli.

W związku z wynikami tej kontroli, przedstawionymi w protokole podpisanym 30 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie przekazuje – stosownie do art. 60 ustawy o NIK – niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania podejmowane w RDOŚ w skontrolowanym zakresie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości. Nieprawidłowości te polegały w szczególności na nieterminowym wydaniu 17 postanowień w sprawie sporządzenia raportu lub przeprowadzenia prognozy ocen oddziaływania na środowisko (ooś) oraz niezapewnieniu społeczeństwu czasu, przed okresem na składanie uwag i wniosków, na zapoznanie się z dokumentacją dotyczącą spraw załatwionych 7 decyzjami o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia.

Uzasadnienie oceny ogólnej stanowią poniższe uwagi i oceny cząstkowe.

1. Na pozytywną ocenę zasługuje sposób kwalifikowania przedsięwzięć do grupy działań niewymagających sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub przeprowadzenia procedury ooś. W kontrolowanym okresie wydano 17 decyzji

o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, niepoprzedzonych raportem lub ooś. Kontrola dotycząca tych decyzji wykazała, że brak potrzeby sporządzenia raportu lub przeprowadzenia procedury ooś uzasadniono w drodze postanowień, a przed ich wydaniem zasięgnięto opinii właściwego organu inspekcji sanitarnej. Postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie były zgodne ze stanowiskiem opiniującego organu.

Zastrzeżenia NIK budzi wydanie 12 z 17 postanowień z naruszeniem terminu wymaganego art. 51 ust. 4d ustawy z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.) – zwanej dalej upoś, i art. 65 ust. 1 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) – zwanej dalej uuiś.

2. Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie zapewnienie udziału społeczeństwa w postępowaniach, w ramach których sporządzany był raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko lub przeprowadzano procedurę ooś. W okresie poddanym kontroli wydano 9 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, poprzedzonych raportem lub ooś. Kontrola dotycząca tych decyzji wykazała, że:

a) Informacje określone w art. 32 upoś, a od 15 listopada 2008 r. w art. 33 uuiś, podano do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie w siedzibie organu w sposób zwyczajowo przyjęty i w miejscu planowanego przedsięwzięcia oraz zamieszczenie w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, a także na stronie internetowej RDOŚ.

b) W 7 z 9 postępowań zakończonych wydaniem decyzji nie upubliczniono informacji, o których wyżej mowa, przed dniem rozpoczynającym termin na składanie uwag i wniosków (podany w obwieszczeniu), a także nie zapewniono czasu, przed okresem na składanie uwag, na zapoznanie się z dokumentacją dotyczącą załatwianej sprawy. W ocenie NIK było to niezgodne z art. 6 ust. 2-4 Konwencji sporządzonej w Aarhus 25 czerwca 1998 r. o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska (Dz.U. z 2003 r. Nr 78, poz.706), w myśl których:

– zainteresowana społeczność będzie poinformowana, odpowiednio bądź poprzez publiczne ogłoszenie, bądź indywidualnie, na wczesnym etapie procedury podejmowania decyzji w sprawach dotyczących środowiska, i w sposób właściwy, terminowy i skuteczny, inter alia, o elementach wymienionych w art. 6 ust. 2 lit. a-e Konwencji;

- procedury umożliwiające udział społeczeństwa zawierać będą rozsądne ramy czasowe dla różnych etapów, które zapewnią dostateczny okres czasu na poinformowanie społeczeństwa, zgodnie z postanowieniami ust. 2, i na przygotowanie się i efektywne uczestniczenie przez społeczeństwo w podejmowaniu decyzji w sprawach dotyczących środowiska;
- każda ze stron umożliwi udział społeczeństwa na tyle wcześnie, że wszystkie warianty będą jeszcze możliwe, a udział społeczeństwa może być skuteczny.

Umożliwiono dostęp do wyznaczonego w ogłoszeniu miejsca, w którym wyłożono do wglądu dokumentację. Zawierała ona wnioski o wydanie decyzji, raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz wymagane uzgodnienia i opinie właściwych organów ochrony środowiska i inspekcji sanitarnej.

c) W postępowaniach zachowano 21-dniowy termin na składanie uwag i wniosków, dopuszczając ich wnoszenie w formie pisemnej, ustnej do protokołu, a po wejściu w życie uuiś – także elektronicznej. Zgłoszone przez społeczeństwo uwagi dotyczyły 1 decyzji i miały wpływ na określenie środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia.

d) W 5 z 6 postępowań, w których wydano postanowienia o konieczności sporządzenia raportu lub przeprowadzenia ooś, postanowienia te wystawiono z naruszeniem terminu wymaganego art. 51 ust. 4d upoś i art. 65 ust. 1 uuiś.

e) W uzasadnieniach decyzji podano informacje o udziale społeczeństwa, a w przypadku wniesienia uwag i wniosków, także informacje o sposobie ich wykorzystania.

Zastrzeżenia NIK budzi niezastosowanie w postępowaniach zakończonych wydaniem 25 z 26 decyzji art. 36 k.p.a. (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), w myśl którego organ administracji publicznej obowiązany jest zawiadomić strony o każdym przypadku niezakończona sprawy w terminie podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy (również w przypadku zwłoki w załatwieniu sprawy z przyczyn niezależnych od organu). Należy przy tym zauważyć, że w jednym przypadku, w oddziale RDOŚ w Starym Sączu, zastosowano ww. przepis.

3. Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi zastrzeżeń do sposobu zamieszczania danych o wydanych decyzjach w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie wnosi o:

1. Podjęcie działań organizacyjnych zapewniających załatwianie spraw w ustawowym terminie oraz informowanie stron o niezakończonym terminie sprawy w terminie.
2. Podawanie do publicznej wiadomości informacji wymienionych w art. 33 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, a także zapewnienie czasu potrzebnego społeczeństwu na zapoznanie się z dokumentacją dotyczącą załatwianej sprawy – przed okresem przewidzianym na składanie uwag i wniosków w postępowaniach kończących się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia pisemnych umotywowanych zastrzeżeń do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie w sprawie zawartych w niniejszym wystąpieniu ocen, uwag i wniosków – w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie – na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK – oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i realizacji wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozstrzygnięcia, zgodnie z art. 62 ust. 1 ustawy o NIK.

Otrzymują:

1. Adresat.
2. Departament Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego NIK.
3. Akta kontroli.